

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

**Komisja
Rolnictwa
i Rozwoju
Wsi**

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW
BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOCICI
I ELIMINOWANIA NIEUCZCIWYCH PRAKTYK
W OBRODZIE ŻYWNOCIAŁ
(NR 4)
z dnia 23 maja 2023 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

– podkomisji stałej do spraw bezpieczeństwa żywności i eliminowania nieuczciwych praktyk w obrocie żywnością (nr 4)

23 maja 2023 r.

Podkomisja stała do spraw bezpieczeństwa żywności i eliminowania nieuczciwych praktyk w obrocie żywnością, obradująca pod przewodnictwem posła **Kazimierza Gwiazdowskiego (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, rozpatrzyła:

– informację na temat skutków wdrożenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2022/870 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie środków tymczasowej liberalizacji handlu, będącego uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do ukraińskich produktów, na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Ukrainą z drugiej strony, dla funkcjonowania sektora rolno-spożywczego w Polsce.

W posiedzeniu udział wzięli: **Ryszard Bartosik** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Marek Adamiak** pełniący obowiązki dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli, **Maria Fajger** zastępca prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, **Marzena Trajer** dyrektor Biura Analiz i Strategii Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, **Witold Katner** rzecznik prasowy Krajowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej, **Bronisław Wesołowski** członek Rady Krajowej Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego, **Magdalena Osińska** dyrektor Działu Prawnego Polskiej Federacji Producentów Żywności – Związek Pracodawców i **Grzegorz Anczewski** doradca w Krajowej Radzie Izb Rolniczych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Dariusz Myrcha** i **Anna Rajewska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie podkomisji stałej do spraw bezpieczeństwa żywności i eliminowania nieuczciwych praktyk w obrocie żywnością.

Witam państwa posłów, przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z panem ministrem Ryszardem Bartosikiem. Witam panią zastępcę prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Marię Fajger oraz wszystkich przybyłych gości.

Na podstawie obecności stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu dostarczony i obejmuje rozpatrzenie informacji ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat skutków wdrożenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2022/870 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie środków tymczasowej liberalizacji handlu, będącego uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do ukraińskich produktów, na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Ukrainą z drugiej strony, dla funkcjonowania sektora rolno-spożywczego w Polsce.

Przystępujemy zatem do realizacji porządku dziennego. O zabranie głosu proszę sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi pana Ryszarda Bartosika.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, panie i panowie posłowie członkowie podkomisji, wszyscy państwo zebrani na posiedzeniu podkomisji, chciałbym poinformować, że unijne rozporządzenie 2022/870 jest to rozporządzenie w sprawie autonomicznych środków liberalizujących import z Ukrainy, tzw. ATM.

Dotyczy ono zawieszenia od 4 czerwca 2022 r. do 5 czerwca obecnego roku w imporcie z Ukrainy tych ceł, które nie były wcześniej w pełni zniesione na podstawie układu o stowarzyszeniu Unia Europejska–Ukraina. Dotyczy to produktów takich sektorów jak: mięso drobiowe, jaja, mięso wieprzowe i wołowe, produkty mleczarskie, niektóre zboża i produkty ich przetwórstwa, miód, niektóre warzywa, owoce i ich przetwory, alkohol etylowy i inne.

Pragnę zwrócić uwagę, że przedmiotowe rozporządzenie nie dotyczy kontroli celnej ani przestrzegania wymogów sanitarnych i fitosanitarnych. Wejście w życie rozporządzenia w sprawie ATM nie wprowadziło żadnych zmian w tym zakresie. Dla przykładu ukraińskie wołowina i wieprzowina nie mają obecnie dopuszczenia na rynek Unii Europejskiej ze względu na brak spełniania unijnych wymogów sanitarnych i fitosanitarnych. Chociaż rozporządzenie w sprawie ATM objęło również zniesienie unijnych ceł na ukraińską wieprzowinę i wołowinę, w praktyce nie miało znaczenia, gdyż ukraińska produkcja tego rodzaju mięsa nie ma dopuszczenia na rynek Unii Europejskiej.

Analiza danych, które przekazaliśmy w załączniku do informacji Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wskazuje, że zmiany wysokości importu z Ukrainy w 2022 r. względem średniej z trzech poprzednich lat kształtowały się różnie w zależności od produktu. Duże przyrosty wolumenów miały miejsce w imporcie z Ukrainy mięsa drobiowego i jaj, soku jabłkowego, cukru oraz niektórych produktów mleczarskich. Należy zauważyć, że dla pewnych produktów, na przykład jabłek czy mąki, wzrost importu w ujęciu procentowym mógł być duży, na poziomie setek lub tysięcy procent, ale w ujęciu wolumenowym nie były to bardzo duże ilości, a wysoki współczynnik wzrostu wynikał jedynie z faktu, że w poprzednich latach import tych produktów z Ukrainy był niewielki.

Wiele produktów miało zerowe stawki celne w imporcie z Ukrainy już przed wejściem w życie rozporządzenia w sprawie ATM. Ta grupa produktów stanowi zdecydowaną większość importu rolno-spożywczego z Ukrainy. Należą do niej również artykuły rolne, których import szczególnie wzrósł w ubiegłym roku, na przykład kukurydza, rzepak, pszenica wysokiej jakości czy owoce miękkie. W przypadku tej grupy produktów nie można mówić o tym, że rozporządzenie w sprawie ATM spowodowało otwarcie rynku Unii Europejskiej, przyczyniając się do wzrostu importu, gdyż unijne cła były zerowe już przedtem, przyczyny wzrostu importu były więc inne.

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w swojej analizie wskazał na możliwy wpływ takich czynników jak: ogólny wzrost cen produktów, utworzenie korytarzy solidarnościowych, chęć pozbycia się zapasów przez ukraińskich eksporterów. Można także dodać, że rosyjska blokada portów czarnomorskich uniemożliwiła przez pewien czas eksport rolno-spożywczy Ukrainy drogą morską, w związku z tym eksport ten został przekierowany na szlaki lądowe poprzez graniczące z Ukrainą kraje Unii Europejskiej, w tym głównie nasz kraj.

Załącznikiem do informacji przekazanej przez Ministerstwo Rolnictwa jest także wkład Ministerstwa Rozwoju i Technologii. Jest to dokument prezentujący punkt widzenia resortu wiodącego, który odpowiada za stanowisko rządu Rzeczypospolitej w odniesieniu do rozporządzenia w sprawie ATM – za stanowisko prezentowane przez Polskę w dyskusjach na forum Unii Europejskiej w tej sprawie. Wynika z niego, że decyzja o pilnym wprowadzeniu autonomicznych środków handlowych była wynikiem decyzji politycznych, a nie handlowych, podyktowanych koniecznością wspierania Ukrainy, w związku z czym nie poprzedziły jej analizy wpływu regulacji na poszczególne sektory gospodarki Unii Europejskiej, które zwyczajowo się przeprowadza. Ze względu na fakt, że instrumenty ochrony unijnego rynku na dzień publikacji projektu rozporządzenia

wydawały się zadowolające, a perspektywy słabej kondycji gospodarczej Ukrainy nie zapowiadały takich wzrostów importu w państwach granicznych, jakie ostatecznie wystąpiły, Polska wyraziła stanowisko popierające rozporządzenie 2022/870. Komitet do Spraw Europejskich przyjął stanowisko w tej sprawie w dniu 12 maja 2022 r.

Chciałbym podkreślić, że mając na uwadze poważny wzrost importu ukraińskich towarów rolno-spożywczych do Unii Europejskiej, który wystąpił po przyjęciu rozporządzenia, Polska zabiegała w dyskusjach na unijnym forum o modyfikację środków ATM, tak aby lepiej uwzględniały ochronę naszych producentów. Dyskusja na forum Unii Europejskiej w tej sprawie trwała do końca kwietnia bieżącego roku i Polska konsekwentnie prezentowała postulaty konkretnych zmian i modyfikacji tej regulacji. Szczegółowa lista tych postulatów zawarta jest w odrębnym załączniku do informacji, którą państwu przekazaliśmy. Jednakże Komisja Europejska uwzględniła te postulaty jedynie w niewielkim stopniu – pewne skrócenie procedury uruchomienia środków ochronnych. Większość innych krajów unijnych poparła regulację przedłużającą ATM do czerwca 2024 r. w wersji proponowanej przez Komisję Europejską.

Po akceptacji przez Komitet Stałych Przedstawicieli 28 kwietnia bieżącego roku projekt tej regulacji został przekazany do Parlamentu Europejskiego, który poparł go na posiedzeniu 9 maja 2023 r. Ostateczne zatwierdzenie tego rozporządzenia planowane jest jeszcze w maju 2023 r. Na wniosek Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ministerstwo Rozwoju i Technologii występowało również do Komisji Europejskiej o wszczęcie postępowania z art. 4 regulacji ATM, tj. postępowania w sprawie przywrócenia warunków taryfowych wynikających z układu o stowarzyszeniu.

Na ten moment polskie wnioski nie zostały zrealizowane, jednakże komisarz do spraw rolnictwa w dyskusjach z krajami Unii Europejskiej potwierdził gotowość do wszczęcia takiego postępowania, wymieniając w tym kontekście produkty zgłoszone przez Polskę: pszenica, mąka pszenna, mięso drobiowe i jaja. Komisarz proponował, aby ta procedura została wszczęta już na mocy nowej regulacji ATM, która ma wejść w życie 6 czerwca 2023 r. ze względu na korzystniejsze zapisy w sprawie długości jej trwania.

To tyle tytułem wstępu, panie przewodniczący. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Dziękuję bardzo.

Otwieram w tej chwili dyskusję. Czy ktoś chciałby zabrać głos w tym punkcie? Proszę bardzo, pani przewodnicząca Niedziela.

Posel Dorota Niedziela (KO):

Panie przewodniczący, panie ministrze, z danych, które państwo nam przekazaliście, rzeczywiście, są tutaj takie ogromne wzrosty.

Jest potężny wzrost ilości mąki pszennej z pszenicy zwyczajnej i orkisz – to jest bodajże z 3 mln w roku dwutysięcznym dwudziestym... Nie, jeszcze mniej – z 38 „Wartość w EUR”... Bardzo nieczytelna jest ta tabela. W każdym razie jest tutaj bodajże, jak dobrze liczę, 8 mln procent, tak? Mąka pszenna – na str. 3, chyba, tej tabeli w załączniku.

Zatem oprócz zboża, o którym mówiliśmy i o którym jest głośno, to wydaje się, że mąka pszenna jako mąka też z tym kodem 1101 00 15 – mąka pszenna z pszenicy.... Dobrze to rozczytuję? To jest str. 2 tych tabel, takich excelowskich.

Chodzi mi o to, że pan minister powiedział, że to jest może procentowo dużo, ale liczbowo to nie jest dużo. Nie umiem odczytać, ile to jest. W sensie, że jeśli mamy tu cyfrę 38 w pierwszej, czyli średnia wartość w euro w latach 2019–2021 to było 38; potem jest wartość w euro w 2022 r. – to już jest 3 mln i jakieś drobne. Potem jest zmiana wartości w 2022 r. – to jest właśnie te 8 mln procent, jak rozumiem, tak? Czy tam jest jakiś błąd, czy to tak wychodzi?

Przewodniczący poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Proszę bardzo.

Naczelnik Wydziału w Departamencie Rynków Rolnych i Transformacji Energetycznej Obszarów Wiejskich Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi Adam Pachnicki:

Te dane pewnie dotyczą pierwszego kwartału i ten wzrost wynika z tego faktu, że w pierwszym kwartale ubiegłego roku nie importowaliśmy z Ukrainy mąki, a w tym roku był tam import 8 tys. t. Ponad 8 tys. t.

Posel Dorota Niedziela (KO):

Chciałabym zapytać...

Naczelnik wydziału w departamencie MRiRW Adam Pachnicki:

Tam procentowo, to może...

Posel Dorota Niedziela (KO):

Wiem, tam procentowo... Tylko w takim razie, ile zaimportowaliśmy z Ukrainy mąki pszennej i pszenicy zwyczajnej w 2022 r.? Z tego nie mogę się zupełnie doliczyć.

Nieważne, w pierwszym czy drugim kwartale, ile zaimportowaliśmy mąki w 2022 r.? Cały czas mówimy o zbożu, a pierwszy raz widzę, że też w takiej dużej ilości importowaliśmy mąkę. Ile to było ton?

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Pani przewodnicząca, to było blisko 9 tys. t – 8935 t.

Posel Dorota Niedziela (KO):

9 tys. t.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

8935 t dokładnie.

Posel Dorota Niedziela (KO):

Tak. Rozumiem, że wtedy.... Tutaj też gdzieś mam tę pszenicę, chyba na początku. Czosnek, pszenica też tutaj gdzieś była, dalej jęczmień... Dwie pozycje wyżej jest też jęczmień – gdybyście państwo mogli mi to rozczytać, bo po prostu w ogóle nieczytelne są te tabelki.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Tak, to, jeśli chodzi o jęczmień – jeśli mogę, panie przewodniczący – 41 561 tys. t.

Posel Dorota Niedziela (KO):

A gdzie to jest?

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

To jest trzecia rubryka od prawej strony.

Posel Dorota Niedziela (KO):

A tak, OK. A pszenica jest 501 tys. t, tak?

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Tak.

Posel Dorota Niedziela (KO):

Czyli to jest 501 tys. t w 2022 r., tak?

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Tak.

Posel Dorota Niedziela (KO):

Ok.

Mam takie ogólne pytanie, bo tam w tych drobiazgach możemy się rzeczywiście rozjeżdżać, natomiast pojawiały się w przestrzeni publicznej w wypowiedziach różne wartości tego importu. Czy państwa mogą mi jednoznacznie określić, ile ogólnie sprowadzono do Polski zboża ukraińskiego, po połączeniu tego wszystkiego w okresie 2022 r. – do maja 2023 r. Ponieważ po prostu, wie pan, gdzie się spojrzy, to jest inna liczba ton. Chodzi mi o 2022 r.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Tak. Jeżeli chodzi o zboże ogółem, pani przewodnicząca, to jest 2455 tys. t.

Posel Dorota Niedziela (KO):

Za 2022 r.?

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Tak. Mówimy o Ukrainie?

Posel Dorota Niedziela (KO):

Tak, tak, o Ukrainie. OK.

Moje zdziwienie wzbudziło... Zresztą nie dostałam do dziś odpowiedzi, o którą prosiłam z Krajowej Administracji Skarbowej, ile miesięcznie... Mam oczywiście odpowiedź, ile miesięcznie przepływało tego zboża z Ukrainy. Rzeczywiście, tak jak tutaj państwo podaliście, najwięcej to było 350 tys. t w październiku i w listopadzie. Później to już też było na poziomie około 200 tys. t do lutego, do kiedy nie wprowadzono tych kodów, potem troszeczkę się uspokoilo.

Natomiast prosiłam o informację dotyczącą, co zresztą jest w posiadaniu Krajowej Administracji Skarbowej, ile procent z tego w poszczególnych miesiącach to było zboże techniczne, czyli zboże, które nie podlegało badaniu. Pan minister sam powiedział, że wszystkie zabezpieczenia unijne... Mówił o tym, że znosimy to cło. Tak naprawdę cło – jak mi powiedziano w izbie skarbowej – nie stanowi żadnego problemu, ponieważ to jest bardzo mała obciążenie i w zasadzie nie stanowi jakiegokolwiek blokady.

Problem pojawił się w momencie, kiedy duże ilości zboża technicznego zaczęły się pojawiać na granicy. Mówiliśmy o tym 25 października na posiedzeniu Komisji Rolnictwa. Wtedy minister Kowalczyk stwierdził, że jest po rozmowie z Krajową Administracją Skarbową i oni nad tym panują, ukróca ten proceder. Okazało się, że jakiegokolwiek działania zostały podjęte dopiero w lutym 2023 r., a przez ten okres, właściwie do listopada, były największe przepływy zboża przez granicę. Wydaje się to dowodem na to, że zboże płynęło, bo było w stanie tak przepłynąć bez żadnych badań, bo wtedy nie musiało stać na granicy.

Moje pytanie, panie ministrze – zadałam to pytanie w Krajowej Administracji Skarbowej; nie odpowiedziano mi na to – czy takie duże ilości zboża, szczególnie tego technicznego, które się pojawiło, czyli tego niepodlegającego żadnemu badaniu, nie wzbudziły podejrzeń, że będzie ono towarem spekulacyjnym i że pojawi się w różnych formach w zbożu konsumpcyjnym albo paszowym?

Pamiętam, minister Kowalczyk mówił, że izba skarbową nad tym absolutnie panuje. Krajowa Administracja Skarbowa twierdzi, że toczą się postępowania, ale do dziś – oprócz tylko i wyłącznie podania procentowego, że tego zboża technicznego było zaledwie 3% – nie znamy tak naprawdę wiarygodnych odpowiedzi administracji skarbowej, a minister Kowalczyk obiecał, że poda dane, ile z tego zboża w poszczególnych miesiącach było uznane za zboże techniczne.

Przypomnę, że administracja skarbową ma dokładne dane, kto to zboże przewoził, gdzie je sprzedał i gdzie ono popłynęło. Nie wiem, dlaczego do dziś nie wiemy, gdzie to zboże wyparowało w Polsce. Jak wiemy, ono może być używane albo w gorzelnii, albo do niektórych biogazowni. Ponieważ w tym czasie ani nie powstały nowe gorzelnie, ani nie powstały nowe biogazownie, nie widzę podstaw dla takiego dużego zapotrzebowania na to zboże. Cała sprawa rozbija się o to, że o ile mogliśmy znieść cła, to nikt nie zwolnił nas z tego, by to zboże, które wpływa do Polski, było w pełni przebadane. Pojęcie zboża technicznego w pojęciu badania nie istnieje, więc to była ewidentnie decyzja, żeby wpuścić do Polski zboże, które nie będzie podlegało badaniom sanitarnym, weterynaryjnym ani IHAR-owskim jako zboże nasienne.

Zatem może pan minister mi wytłumaczy, jak to się mogło zdarzyć? Dlaczego do dziś tak mało wiemy na ten temat i tak mało mamy chociażby zgłoszeń. Czy my rzeczywiście będziemy wiedzieć, czy był to proceder? Przypomnę tylko, że odpowiedź z Głównego Inspektoratu Weterynaryjnego była taka, że w pewnym momencie zaprzestano również badań zboża, które szło na cele paszowe pociągami, i wydano decyzję, że będzie badana tylko partia zboża. To był pociąg 60 wagonów, każdy miał po 60 t, więc właściwie proces tego badania był fikcyjny, ponieważ prawie w ogóle nie podlegało badaniu, tylko

przejeżdżało. Skąd te decyzje, do których nikt nas nie zmuszał, a które spowodowały, że zaczęliśmy mieć potężny problem z wiarygodnością?

Przewodniczący poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze z posłów czy z zaproszonych gości chciałby zadać pytanie? Nie widzę, więc może ja, króciutko tylko.

Panie ministrze, chciałbym, żeby pan podał po prostu, jak się ma nasz handel z Ukrainą w 2022 r. Jakie są relacje import–eksport? Dziękuję bardzo.

Proszę pana ministra w takim razie o odpowiedź na pytania zadane przez panią przewodniczącą.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Dobrze.

Pani przewodnicząca, jeżeli chodzi o zboże techniczne, z danych KAS wynika, że w 2022 r. z Ukrainy wpłynęło tego zboża 100 tys. t. Od grudnia 2022 r. wzmocniliśmy nadzór nad zbożem trafiającym z Polski do Ukrainy deklarowanym na cele techniczne, a więc nie jest tak, jak pani przewodnicząca mówiła, że do lutego nic się nie działo. Natomiast w roku bieżącym wpłynęło tego zboża od stycznia do kwietnia 2 tys. t. Kontrolowała to Krajowa Administracja Skarbowa.

Są natomiast przez prokuraturę prowadzone śledztwa dotyczące nieprawidłowości w sprowadzeniu tego zboża. Jeśli dobrze pamiętam, w kilku przypadkach, chyba w ośmiu przypadkach, wszędzie, gdzie to zboże trafiło, minister Robert Telus zapowiedział kontrole i te kontrole trwają. Będziemy mieć na ten temat informacje, wtedy poinformujemy, jaki jest wynik tych kontroli.

Jeśli chodzi o rok ubiegły, było to rzeczywiście 4% ogółu sprowadzonego zboża i jest to 100 tys. t.

Posel Dorota Niedziela (KO):

Chciałabym zapytać, ponieważ pan minister powiedział, że od grudnia wzmocniono nadzór – w jaki sposób wzmocniono nadzór nad wpływającym zbożem technicznym?

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Każda przesyłka zboża była kierowana do właściwej inspekcji, lekarze weterynarii byli zobowiązani do informacji o każdej przesyłce zboża deklarowanego do użycia poza łańcuchem paszowym, więc to wszystko było pod kontrolą. Te informacje były odbierane przez wojewódzkich lekarzy weterynarii, którzy mają za zadanie wprowadzenie procedur sprawdzających w przypadku, kiedy importerem jest zakład posiadający uprawnienia do obrotu paszami.

Natomiast w 2022 r., w 2023 r. wpłynęła taka ilość tego zboża, jak pani przekazałem.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Pani przewodnicząca jeszcze chciałaby dopytać, proszę bardzo.

Posel Dorota Niedziela (KO):

Panie ministrze, byłam w Krajowej Administracji Skarbowej i dokładnie się dopytywałam. Polegało to na tym, że w grudniu zastosowano taki mechanizm, że każde zboże, które było opisane... Przypomnę, że jeśli importer opisuje zboże jako zboże techniczne, to ono nie podlega żadnej inspekcji. Po prostu, jak on tak zadeklaruje, to celnik nie ma obowiązku w ogóle posyłać go do badania, bo to zboże nie podlega badaniu. To tak jakby ktoś miał oclić coś, co nie podlega oczeniu.

W grudniu, ponieważ rzeczywiście ilości się zwiększyły, nie wiadomo było, co zrobić, więc zdecydowano się na zrobienie takiego przewrotu w tył, że celnicy kierowali to do inspekcji, nie tylko do inspekcji weterynaryjnej, ale też do inspekcji sanitarnej, z oceną „do badania”, a te inspekcje dopiero ujawniały, że to nie podlega badaniu, i wracało. To troszkę opóźniło, ale żadna taka partia nie została zakwestionowana. Ona po prostu wpłynęła, bo nie podlega badaniu – takie były zdania. To opóźniło trochę szybki wjazd zboża technicznego, ale dopiero w lutym wprowadzono dodatkowy kod, którym to oznaczano, żeby potem śledzić ten proceder.

Dalej próbuję z wyjść z założenia, dlaczego, kto, w którym momencie wpadł na pomysł, że takie duże ilości tego zboża się pojawiły, bo służba celna to nie jest służba, która patrzy tylko na dokumenty i przesyła – to jest służba, która zabezpiecza nas przed spekulacją. Zatem wydaje się być nienormalne, że wpływa tak duża ilość zboża technicznego, która nie jest nam do niczego potrzebna, i sprowadzają to firmy, które świadomie wprowadzają na rynek polski zboże, z którym nic nie można zrobić. Nie można go sprzedać jako zboże konsumpcyjne i nie można go sprzedać jako zboże paszowe. Zatem generalnie, jaki był cel sprowadzania tego zboża?

Powiem panu, panie ministrze, byłam na Podlasiu i spotkałam rolników, którzy mi opowiadali, że pojawiały się duże partie zboża, przychodził pan i miał do dyspozycji dwa zaświadczenia, jakie pan chciał: jak pan chce na konsumpcyjne – to ma pan na konsumpcyjne; a jak pan chce na paszowe – to na paszowe. Służby, który w tym kraju są odpowiedzialne m.in. za wpuszczanie i za to, że potem może to być używane do spekulacji, powinny przewidzieć, że wcześniej czy później takie ilości zboża po prostu będą spekulacyjnie wciągnięte w łańcuch normalny – albo pokarmowy zwierząt, albo do naszego chleba. Dziwi mnie to, że tak długo nikt z tym nic nie robił.

Tym bardziej że – jeszcze przypomnę, można zobaczyć stenogramy, nawet je sobie wydrukowałam – będąc niedowiarkiem i nie rozumiejąc, o co chodzi ze zbożem technicznym, podejrzewałam, że może chodzi o jakiś VAT czy coś – dlaczego się go tak dużo pojawiło? I minister Kowalczyk na posiedzeniu Komisji Rolnictwa twierdził, że potrzebuje kilka dni, żeby ten proceder ukrócić. Data: 25 października. Największy rzut był w październiku, listopadzie i grudniu. Dziwi mnie to, dlaczego była taka duża opieszałość, skoro było widoczne, że nie mamy zbytu na takie zboże, a jak się okazuje, firmy, które sprowadzały, wcale nie wyeksportowały go na zewnątrz.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Odniesie się pan minister?

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Tak. Pewne jest to, że takiego zboża nie wolno wprowadzać do łańcucha paszowego. Jeśli ktokolwiek coś takiego zrobił, popełnił przestępstwo. Odpowiednie służby to weryfikują, będziemy to sprawdzać.

Wykorzystano w pewnym momencie taką lukę w prawie, ale tego zboża, pani poseł, nie wpłynęło aż tak dużo – 4% to nie są jakieś wielkie ilości. Kontrolujemy firmy, które takie zboże sprowadziły. Będą wnioski z tej kontroli i zobaczymy, na co ono zostało wykorzystane.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie widzę. Są?

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Panie przewodniczący, jeszcze import–eksport.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Tak, tak.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Przekażę głos panu dyrektorowi, aby przekazał tę informację. Pan dyrektor Piłat.

Zastępca dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi Robert Piłat:

Dziękuję bardzo.

Panie przewodniczący, pani przewodnicząca, krótko, bo prosiła pani o dane dotyczące eksportu i importu.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Bardzo przepraszam, pan dyrektor, tak? Z ministerstwa?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Robert Piłat:

Ministerstwo Rolnictwa, tak. Zastępca dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej.

Pani przewodnicząca, jeśli chodzi o eksport całkowity z Polski do Ukrainy, to w 2022 r. jest to wartość 945 mln euro, a jeśli chodzi o import z Ukrainy, to mamy wartość 2 mld 666 mln 365 tys. euro.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Jaka jest struktura eksportu do Ukrainy? Co my głównie tam eksportujemy?

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Robert Piłat:

Pani przewodnicząca, jeśli chodzi o główne towary eksportowane z Polski do Ukrainy w 2022 r., to mamy tak: sery i twarogi, karma dla zwierząt, kawa, czekolada i inne przetwory spożywcze, wody, w tym wody mineralne, gazowane, chleb, pieczywo cukiernicze, ciasta i ciastka.

Jeśli chodzi o import, to import do Polski z Ukrainy w 2022 r. obejmował głównie olej słonecznikowy, ziarna kukurydzy, nasiona rzepaku, olej sojowy, orzechy i owoce mrożone, głównie maliny i borówki, makuchy i pszenicę.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Dobrze. Jeżeli nie widzę pytań, to....

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Jeszcze mam dodatkowe pytanie.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Pani przewodnicząca.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

Płyną takie informacje, też ze spotkań z rolnikami i z hodowcami, że jednak jest duże niebezpieczeństwo sprowadzania dużej ilości mięsa drobiowego i mleka. Przy tej cenie mleka i przy tym problemie z mlekiem w Polsce cena sprowadzonego mleka ukraińskiego jest ceną bardzo niską w porównaniu do naszych cen i może zachwiać rynek. Czy państwo mają takie informacje, jakie to są wolumeny, jeżeli chodzi o drób? Jaja też tam są, ale nie wiem, jak to jest rzeczywiście liczbowo, bo jaja też rzeczywiście w dość dużym stopniu...

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Robert Piłat:

Tak, pani przewodnicząca, mamy dane. Jeśli chodzi o mięso jadalne, podroby z drobiu, to jest ten kod celny. I mamy tak: w 2022 r. mamy import na poziomie ponad 21 tys. t, w porównaniu do 2021 r., w którym ten sam import wyniósł ponad 13 tys. t.

Jeśli chodzi o mleko, to mamy wartość... Jeśli chodzi o eksport do Ukrainy, ponad 8 tys. t; w 2021 r. – ponad 11 tys. t. A jeśli chodzi o import, to w 2022 r. mieliśmy import na poziomie ponad 5 tys. t.

Poseł Dorota Niedziela (KO):

To dodatkowe pytanie.

Wszyscy mają duże wątpliwości, jeżeli chodzi o jakość i stosowanie różnych środków w stosunku do produktów i do hodowli, nie pochodzących z terenów Unii Europejskiej. I od producentów, i od ludzi, którzy zajmują się lekami mam informację, że na terenie Ukrainy dosyć często stosuje się tzw. raktopaminę. To jest dosyć mocny poprawiacz wzrostu, który jest zabroniony u nas i w Unii Europejskiej. Oczywiście u nas też się pojawia przemyt tego, ale mamy go bardzo mało i kontrolę nieobejmującą tej substancji.

Czy państwo mieli taką informację i czy przewidujecie, żeby to mięso drobiowe, które rzeczywiście wpływa, było badane w kierunku tych substancji, których u nas się nie bada, bo nie są w ogóle stosowane? Chodzi głównie o tę raktopaminę, która jest bardzo niebezpieczna, a która, jak twierdzą ludzie, którzy się tym zajmują, prawdopodobnie może się pojawić w tym mięsie.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Pani przewodnicząca...

Przewodniczący poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Dziękuję za to pytanie, bo ono jest bardzo ważne w tej trudnej sytuacji. Pozwoli pani, że na to szczegółowe pytanie odpowiemy na piśmie, bo nie jestem w tej chwili przygotowany – muszę skontaktować się z inspekcją weterynaryjną.

Posel Dorota Niedziela (KO):

Dobrze.

Przewodniczący poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Dziękuję państwu za dyskusję. Na tym wyczerpaliśmy dzisiejszy porządek dzienny. Zamykam dzisiejsze posiedzenie. Dziękuję bardzo.